

DALLAS 22. NOVEMBER 1963: Det ble tatt mange bilder i Dallas denne dagen, mange av dem er gått inn i historiens som noen av det forrige århundrets mest dramatiske.

Et 50 års minne

Det som skjedde den gang var kanskje like dramatisk som det som skjedde den 11. september 2001, i alle fall med tanke på informasjonsflyten under de to begivenhetene som bakteppe.

For de fleste var fredag 22. november 1963 en helt vanlig dag.

Denne høsten hadde jeg blitt 13 år og hadde begynt på ungdomsskolen. Skolen var helt ny og jeg hadde møtt mange nye skolekamerater. At jeg var glad i å gå på skole var synd å si, så jeg gledet meg alltid når det nærmet seg helg. Denne fredagen gledet jeg meg spesielt, dagen etter skulle jeg nemlig få være med min far til Farsund. Han skulle kjøre et lass med sponplater fra Lillesand Trelastlager som skulle leveres til et annet trelastlager der borte.

Jeg kan ikke benekte at de siste skoletimene snek seg av sted. Det virket som skoledagen aldri skulle ta slutt, men den gjorde nå det. Selve skoledagen husker jeg ikke så mye av, men ettermiddagen og kvelden ble så dramatisk at jeg aldri har glemt det.

Dramatiske nyheter

Dette var en tid hvor bare et fåtall hadde fått fjernsyn i hus. Hos oss var det ikke noe slikt apparat. Skulle det høres nyheter var det radioen vi måtte ty til. Den kom gjerne

OPEL BLITZ: En slik bil ble brukt på turen til Farsund.

ikke på før sent på kvelden. Denne kvelden burde den ha kommet på tidligere. Nyhetene var dramatiske. Det skjønte vi først når vi så en mørk skikkelse kom i stor fart oppover Høigiltskleiv mot «Femøresplassen». Skikkelsen var ikke så lett å kjenne igjen i mørket, men når hun kom nærmere kjente min far, som var på utsiden av huset, henne igjen. Det var Dagmar Tigerstedt som i stor fart kom oppover pusten. Hos Tigerstedt Knudsen hadde de anskaffet seg fjernsyn og fikk levende bilder fra hele verden inn i stua.

«Har dere hørt det», ropte hun nærmest mot min far, mens hun hev etter pusten. «President Kennedy er blitt skutt

og drept for en times tid siden. Det ble sagt på Dagsrevyen bare for noen minutter siden.»

Underlig stemning

Politikk var ikke det som sto høyst i kurs i det Stangebyske hjem, men nå senket det seg en litt spesiell stemning seg i huset.

Kennedy var en forholdsvis ung mann, i alle fall sammenlignet med de som hadde vært presidenter før ham. Det gjorde litt inntrykk. Nå var denne mannen skutt på åpen gate i sitt eget land.

Det var vanskelig å få sove den kvelden. Mordet på president Kennedy kvernet rundt i hodet mitt sammen med gleden over å skulle være med til Farsund dagen etter. Det ble et sammensurium av tanker og mange merkelige drømmer. Til tross for de dramatiske nyhetene vi hadde fått vite dagen før gjorde vi oss klar til å kjøre vestover lørdag morgen. Vi hadde våknet opp til en kjølig dag med overskyet vær. Værmeldingen var ikke veldig lovende. Det skulle bli snø og sludd i løpet av dagen.

Opelen ble startet opp tidlig lørdag morgen. Det gjaldt å komme lengst mulig før det dårlige været begynte å gjøre seg gjeldende. Vi hadde ingen bilradio så vi fikk ikke høre noen nyheter. Denne lørdagen våknet mitt behov for nyheter og for det å få vite. Den uskyldige barndomstiden var ugjenkallelig forbi, Kennedy-drapet satte punktet for den.

Turen til Farsund gikk greit uten antydning til nedbør, og vel framme tok trelastlagerets ansatte seg

av lasten, mens vi gikk en tur på byen.

Hjemtur med problemer

Store snøfller begynte etter hvert å falle over Farsund. De første fnugene smeltet idet de traff bakken, men etter hvert begynte de å legge seg på gater og veier. Min far satte seg bak rattet igjen og vi satte kursen mot Lillesand.

Været ble verre og verre og det snødde tettere og tettere. Vindusviskerne hadde problemer med å holde ruta ren. Av og til måtte gummien gjøres ren for is. Verst var det når vi var noen meter oppe i høyden, nede ved sjøkanten gikk det forholdsvis greit.

Mellom Mandal og Søgne begynte problemene å bli større. Vindusviskerne begynte å svikte. Etter at de hadde vært slått av litt gikk de et par ganger for så å stoppe midt på frontruta. Etter hvert stoppet de helt, men det gjorde ikke snøværet.

Det fantes ikke bilbelter på den tiden, så vi satt nokså lett og ledig på setet. Min far fant ut at jeg måtte legge meg på gulvet med hånda opp under dashboardet hvor jeg kunne dra vindusviskerne fram og tilbake manuelt. Det var tungt så jeg måtte ta en pause innimellom.

Heldigvis begynte snøen å gå over til regn når vi nærmet oss Lillesand. Det betydde at det ble litt lettere, men viskerne måtte beveges uansett. Jeg kan enda

huske hvor glad jeg var da vi kjørte gjennom Storgata forbi husene til Fossum og Rønnevig, og passerte Parkettfabrikken. Bare noen meter igjen til Lillesand Trelastlager hvor penger og papirer skulle leveres.

Nyheter med krigstyper

På vei hjem skulle min far innom Ingrid Gunvaldsen for å kjøpe Osloavisene som kom til byen ut på ettermiddagen. Førstesidene var dekket av store overskrifter og bilder fra Dallas i Texas. Dramatikken var smørt utover, ikke bare førstesiden, men også resten av avisene.

Inntrykkene fra de voldsomme nyhetene og bildene krøp inn under huden på meg. Verden ble aldri den samme igjen. Sansen for å lese aviser var vekket hos meg. I årene som fulgte kom det fjernsyn i hus og nyhetene ble enda mer levende.

Alle vet vi hvordan det siden har gått. Vi har fått en medie verden som gir oss nyheter døgnet rundt, og ikke bare i aviser og i stuene våre, men overalt hvor vi beveger oss. De dramatiske hendingene i New York 11. september 2001 kom rett inn på netthinnen vår i det de skjedde.

Det var en forferdelig handling, men drapet på Kennedy i 1963 førte meg inn i en voksen verden, som jeg inntil da ikke visste eksisterte.

Etter drapet på Kennedy ble verden aldri den samme igjen